

ละครสมัยใหม่ (Modern Drama)



โดย ผศ.ดร. ชุติมา มณีวัฒนา

ละครสมัยใหม่ (Modern Drama)

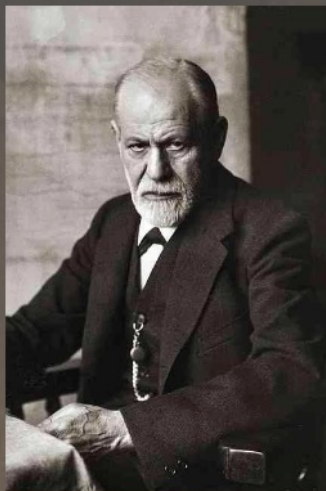
- เรียกว่าละครสมัยใหม่เพราะต่อต้านรูปแบบ ความไม่สมจริง และเอาใจตลาดของละครเมโลดราม่าได้สำเร็จ (ปฏิรูปนั่นเอง) มุ่งเน้น ความ เป็นจริงในด้านการประพันธ์และการจัดแสดง
- เกิดขึ้นช่วงปลาย C.19 เป็นต้นมาและมีพัฒนามาหลายรูปแบบต่อๆ มา (ทั้งเรียลลิสม์ จนถึง แอนไทเรียลลิสม์)

อิทธิพลต่อละครสมัยใหม่

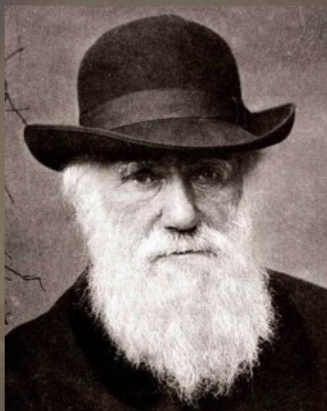
- ความเสื่อมของค่านิยมลัทธิจินตนิยม (K.นโปเลียนสูญเสียอำนาจ, คนผิดหวังกับความเชื่อในธรรมชาติอันสูงส่งของH. ไม่เห็นความสำคัญของเสรีภาพ,เสมอภาค,ภราดรภาพ)
- เกิดการปฏิวัติอุตสาหกรรม (Industrial Revolution) เจริญด้านวัตถุและเทคโนโลยี ขณะที่สภาพสังคมเสื่อม, ผู้คนแออัด
- หลักปรัชญา Positivism ของ Auguste Comte – เชื่อว่าความจริงรับรู้ได้ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5, พิสูจน์ได้ด้วยหลักวิทยาศาสตร์

อิทธิพลต่อละครสมัยใหม่

- ทฤษฎีของ **Charles Darwin** (พันธุกรรมกำหนดภาวะ, นิสัยของมนุษย์ / ขัดความเชื่อเรื่องพระเจ้า / มนุษย์เท่าเทียมในเรื่องบรรพบุรุษ -- ไม่มีใครเหนือใคร)
- ทฤษฎีของ **Greger Mendel** (ลักษณะเด่น / ลักษณะด้อย)
- ทฤษฎีจิตวิทยาของ **Sigmund Freud** (ธรรมชาติของจิตมนุษย์ / แรงขับ / แรงจูงใจ)



ฟรอยดท์



ดาร์วิน



เมนเดล



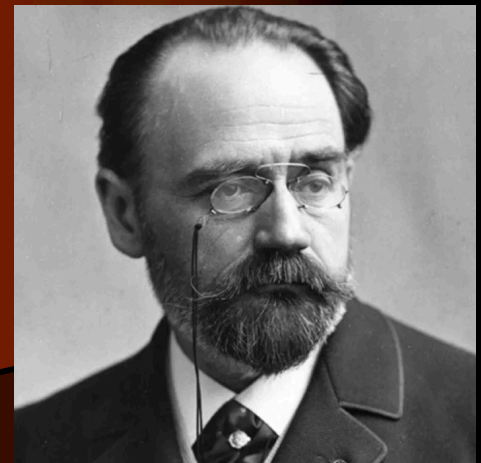
กอตท์



นโปเลียน

ละครเรียลลิสม์ และแนทเจอร์ลลิสม์

- เกิดในเวลาใกล้เคียงกัน เริ่มราวๆ ปี 1875
- ผู้มีอิทธิพลคนสำคัญต่อการเขียนบทละครแนวสมจริงคือ **เอมิล โซลา (Emile Zola)** ชาวฝรั่งเศส ได้รับอิทธิพลวิธีคิดทางวิทยาศาสตร์ และยึดหลักการเขียนบทละครโดยเชื่อว่ามนุษย์จะมีนิสัย / พฤติกรรมอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัย 3 ประการ ได้แก่ พันธุกรรม (Heredity) สภาพแวดล้อม (Environment) และ เหตุการณ์เฉพาะหน้า (Circumstances)



ละครเรียลลิสม์ และแนทเจอร์ลลิสม์

“จะนั้นถ้าจะถือตามทฤษฎีของโซล่า การประณาม ฆาตรกรก็ย่อมเหมือน การประณามผู้ป่วยมะเร็ง เพราะทั้งสองต่างก็ไม่สามารถบังคับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแก่ตนได้...แนวความคิดนี้นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงขนานใหญ่ในการ เขียนบทละคร นักเขียนหันไปสนใจกับ “เหตุผล” เบื้องหลังการกระทำของ มนุษย์ มักไม่สนใจชี้ว่าอะไรผิด – ถูก แต่จะเสนอภาพของชีวิตที่มีปัญหา ยุ่งยาก ให้คนดูเข้าใจถึงสาเหตุของการกระทำของมนุษย์เท่านั้น” (สดใส พันธุมโกมล)

ลักษณะของละครกลุ่มเหมือนจริง

- ยกเลิก verse dialogue / Soliloquy / Aside / Intermission
- หันมาใช้ภาษาธรรมดาสามัญ / เหมาะสมกับความเป็นจริง / นิยมใช้ภาษาถิ่น
- ฉาก เครื่องแต่งกาย การเคลื่อนไหว copy จากชีวิตจริง (photographic copying) เน้น details

ลักษณะของละครกลุ่มเหมือนจริง

- มองตัวละคร, ชีวิตแบบเป็นกลาง (Objective)
- เป็น well-rounded character / ตัวละครเป็นคนสามัญ (ยิ่งกว่าทุกสมัย)
- เกิดจากทฤษฎีจิตวิเคราะห์
- Theatre is life itself
- Slice of life
- เป็นการสร้าง illusion of reality
- เป็น the forth wall (peephole)

ละครแนวธรรมชาตินิยม

Two scenes, Act IV and Act I, from the 1899 Moscow Art Theatre production of Chekhov's *Uncle Vanya* directed by Nemirovitch-Dantchenko and Stanislavsky. Moscow, Bakhrushin Theatre Museum



ลักษณะของละครกลุ่มเหมือนจริง

- เรื่องราวจะเหมือนชีวิตคนจริง ๆ (เล็งความน่าเห็นใจแบบตัวละครเมโลดราม่า) ถ้าจะเห็นใจก็เป็นเพราะโลกนี้ทุกคนล้วนน่าเห็นใจ ไม่ใช่เพราะผู้ประพันธ์พยายามวาดตัวละครให้ดีไปหมดทุกอย่าง
- ระยะแรกละครเน้นเรื่องสังคมและสิ่งแวดล้อมมาก แทนที่จะเป็นเพียง background จนกลายมาเป็นจุดเน้น ละครประเภทนี้นำไปสู่ ละครเพื่อสังคม (social drama) และ thesis drama

บุคคลสำคัญของละครกลุ่มเหมือนจริง

- Henrik Ibsen บิดาแห่งการละครสมัยใหม่ เป็นชาวนอร์เวย์ เขียนบทละคร A Doll's House, Ghost
- August Strindberg หนึ่งในผู้บุกเบิกละครสมัยใหม่ เขียนบทละคร Miss Julie
- Eugene O'Neill บิดาแห่งการละครสมัยใหม่ของอเมริกา เขียนบทละคร แรงโลภก็ย
- George Bernard Shaw ชาวอังกฤษเน้นเรื่องชนชั้น เช่น บุษบาภิรมทาง อาชีพของแม่ (แนวชีวิต)

บุคคลสำคัญของละครกลุ่มเหมือนจริง



Henrik Ibsen บิดาแห่งการละครสมัยใหม่ เป็นทราจิกอนร่าเวย์ เขียนบทละคร A Doll's House, Ghost





Modern realistic drama In the late nineteenth century, several playwrights developed forms of realism that established patterns for this type of play for the next hundred years. Chief among them were August Strindberg, Anton Chekhov, and (shown here) the Norwegian dramatist Henrik Ibsen. (Norwegian Information Service)

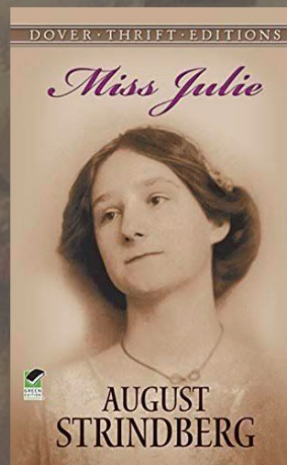


Hedda Gabler One of Ibsen's important and controversial plays was *Hedda Gabler*, in which the heroine rebels against the domestic life she is forced to lead. Shown here (on the right) in the title role is Elise Stone. With her is Patrick Hall as Eilert Lovborg, whom Hedda ruins in the process of destroying her own life. The production was by the Jean Cocteau Repertory Theatre. (Gerry Goodstein)

บุคคลสำคัญของละครกลุ่มเหมือนจริง



Miss Julie in performance, 1906



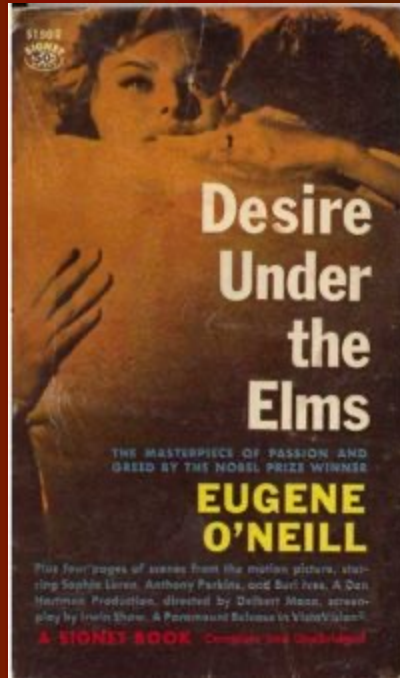
August Strindberg หนึ่งในผู้บุกเบิกละครสมัยใหม่ เขียนบทละคร Miss Julie

August Strindberg Along with Ibsen, the Swedish dramatist August Strindberg was a pioneer in developing modern realistic drama. These playwrights revolutionized the theater of the late nineteenth century by dealing with taboo subject matter in a manner that mirrored everyday life. Much of their work was controversial and could not be produced in state or commercial theaters. (*Theatre Collection, Museum of the City of New York*)



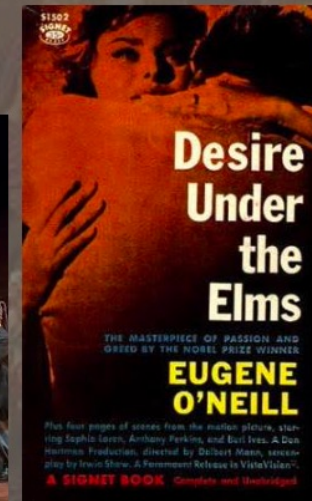
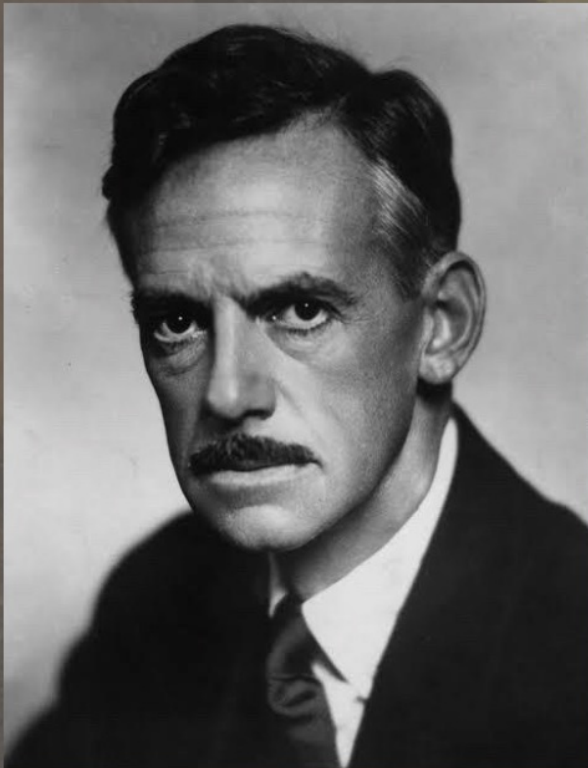
Miss Julie An important early realistic play by Strindberg was *Miss Julie*. Driven, neurotic, and torn between the conventional life in which she has been brought up and her desire for total freedom, the title character is a woman of extremes. In this scene, from a production at the McCarter Theatre Center in Princeton, Kim Cattrall is Julie and Peter Francis James is the servant with whom she has a fateful encounter. (T. Charles Erickson)

บุคคลสำคัญของละครกลุ่มเหมือนจริง



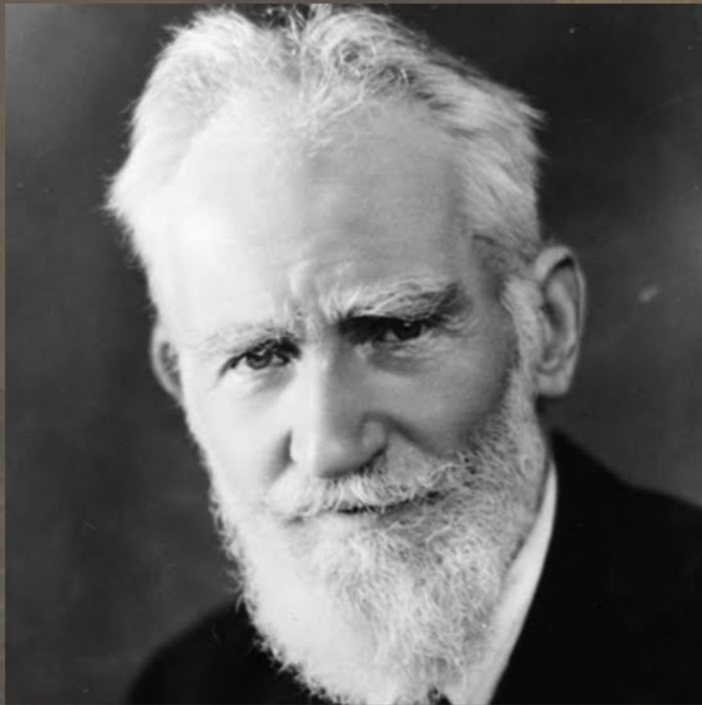
- Eugene O'Neill บิดาแห่งการละครสมัยใหม่ของอเมริกา เขียนบทละคร แรงโลกีย์

บุคคลสำคัญของละครกลุ่มเหมือนจริง



Eugene O'Neill บิดาแห่งการละครสมัยใหม่ของอเมริกา เขียนบทละคร แร็งโกลก็๋

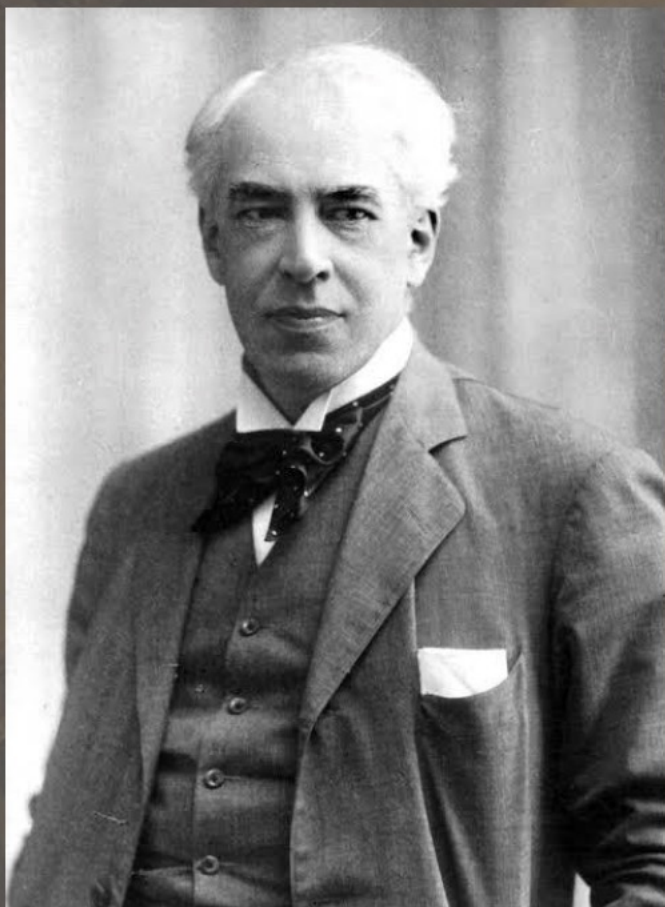
บุคคลสำคัญของละครกลุ่มเหมือนจริง



George Bernard Shaw ชาวอังกฤษเน้นเรื่องงานหัวเก่า บูชาบริมทาง อาชีพของแม่(แนวทิวิต)

บุคคลสำคัญของละครกลุ่มเหมือนจริง

- **Constantin Stanislavsky** บิดาแห่งการแสดงสมัยใหม่ - เน้นการแสดงที่มีความจริงภายใน (inner realism)
 - ยกเลิกการแสดงแบบ ตีหน้า / ทำท่า / ดัดเสียง / ใส่อารมณ์ โดยไม่ได้รู้สึกจริงๆ – การแสดงไม่มีสูตรสำเร็จ
 - เน้นฝึกร่างกายและเสียง / ฝึกพูด / ผ่อนคลาย / ฝึกสมาธิ / การสร้างความเชื่อในบทบาทและสภาพแวดล้อม / มนต์สมมุติ / การจำอารมณ์และอากัปกิริยาในชีวิตจริง



Constantin Stanislavsky กำกับ

Three scenes from Alexey Tolstoy's *Tsar Fyodor* in the 1889 Moscow Art Theatre production directed by Stanislavsky. Photographs. Moscow, Bakhrushin Theatre Museum



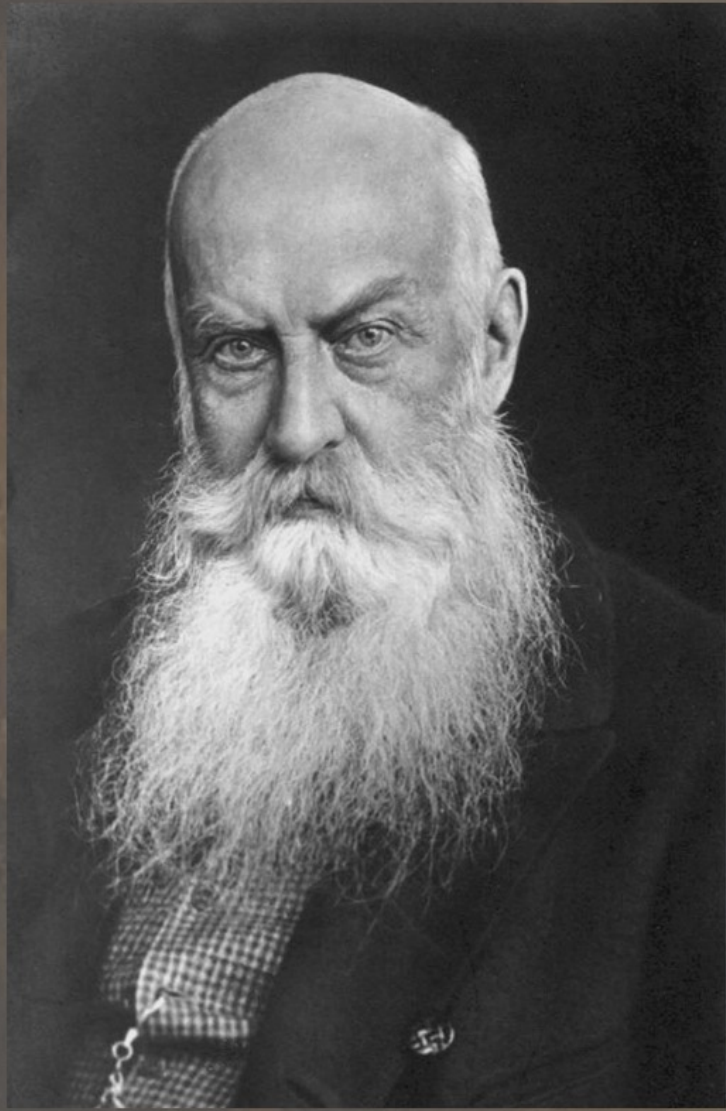
Constantin Stanislavsky กำกับ



The Moscow Art Theater and *The Sea Gull* Anton Chekhov, who wrote *The Sea Gull*, is shown here with the cast at the Moscow Art Theater, including Constantin Stanislavski. The Moscow Art Theater, famous for its realistic production techniques, is also known as the home of Chekhov's works. Its production in 1898 of *The Sea Gull*, which had failed in an earlier presentation, made the theater and Chekhov famous. (Sovfoto)

บุคคลสำคัญของละครกลุ่มเหมือนจริง

- Duke of Saxe-Meiningen ผู้กำกับการแสดงคนแรกของละครยุคสมัยใหม่ เน้น
 - ยกเลิกระบบดารา (star system)
 - เน้นการแสดงแบบสัมพันธ์ / กลมกลืนกัน (ensemble acting)
 - ให้ความสนใจกับตัวละครทุกตัว / แสดงอย่างมีความหมาย / รู้ตัวว่าแสดงเป็นใคร กำลังทำอะไร อยู่ที่ไหน ฯลฯ



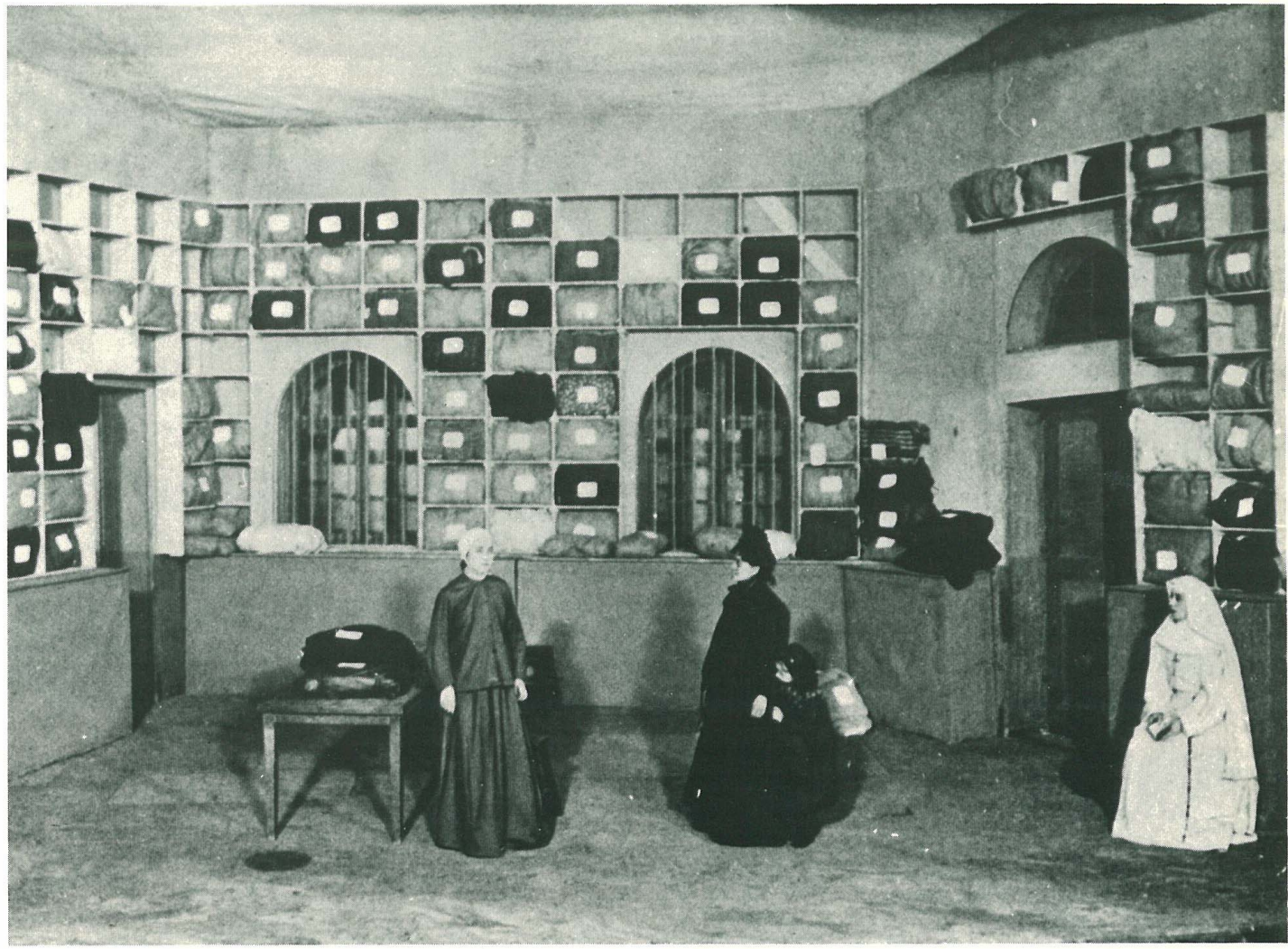
Duke of Saxe-Meiningen

บุคคลสำคัญของละครกลุ่มเหมือนจริง

- Andre Antoine ได้รับแรงบันดาลใจจากไมนิงเกน
ตั้งคณะละครอิสระขึ้น Le Theatre Libre ที่ Fr.
ในอังกฤษเรียกว่า Independent theatre



Photograph of a scene from Edmond de Goncourt's *La Fille Élisa* in 1890 at the Théâtre Libre. Paris, Bibliothèque de la Comédie Française



Le Theatre Libre



Le Theatre Libre

ความแตกต่างระหว่างละครสัจนิยม และธรรมชาตินิยม

● สัจนิยม

- จำลองสิ่งสำคัญจากชีวิตจริงมาแสดง
- รายละเอียดคล้ายจริง
- เอาสัญลักษณ์ เข้าโครงความจริง ไม่ใช่ฉาก แต่เป็นสังคมจริง
- ประยุกต์มาจากละครสูตรสำเร็จ
- มีประยุกต์มาชื่อ Selective Realism

● ธรรมชาตินิยม

- สุดโต่งทางความจริง
- เรื่องไม่มีวิกฤติ คลี่คลาย
- เสนอสิ่งที่สุขุมจากชีวิต
- นักแสดงมีชีวิตอยู่บนเวที ไม่ใช่แสดง
- บางคำพูดหรือกิริยาท่าทางไม่สื่อความหมายที่ชัดเจน (ไม่ cliché แต่ specific)

ลองพิจารณาดูว่าฉากเหล่านี้เป็น

ละครแบบใด? จะ





Naturalism An extreme form of realism is naturalism, which attempts to put onstage an unflinching, almost documentary version of people and events as they are encountered in real life. An early example is *Thérèse Raquin* (1873), a drama by Émile Zola; in the preface, Zola stated the tenets of naturalism. Here we see Elizabeth Marvel and Sean Haberle in a version of the play produced by the Classic Stage Company. (T. Charles Erickson)



Three aspects of Act IV of the 1902 Moscow Art Theatre production of Gorky's *Lower Depths* directed by Stanislavsky. Photographs. Moscow, Bakhrushin Theatre Museum





The Group Theater's ***Awake and Sing*** Clifford Odets's play, produced in 1935, is an example of a realistic social drama dealing with American concerns of the 1930s. It is an intense family drama set in a Bronx apartment during the depression, and it required the realistic acting for which the Group Theater was noted. (*Billy Rose Theatre Collection, New York Public Library at Lincoln Center; Astor, Lenox, and Tilden Foundations*)